

Oliewinning Schoonebeek

Themabijeenkomst DB, 24 januari 2023

Inhoud

1. Inleidende presentatie (20 min)

- Korte terugblik
- Waar staan we nu?
- Conclusies Onderzoek Schoonebeek
- De plannen van NAM
- Inleiding op bespreekpunten:
 - Afronden motie AB 16-02-'22
 - Bestuurlijke appreciatie

2. Vragen en discussie (40 min)

Korte terugblik (1/2)

- Eind '21: NAM maakt overstap Twente-Drenthe bekend
- Januari '22: eerste contouren, eerste bestuurlijk overleg
- Februari AB-motie Vechtstromen, maart raadsmotie Emmen
- 23 maart: brief DB Vechtstromen aan Stas. Vijlbrief
- April: EZK trekt regie gebiedsproces naar zich toe. 3 sporen. Stas. Vijlbrief komt naar Schoonebeek.
- April: NAM kondigt gefaseerde transitie aan
- Mei: start MKBA n.a.v. motie-Bromet
- Juni: oordeel SodM over problemen injectieputten Twente
- 30 juni: onderzoek herafweging Twente opgeleverd
- Juni/Juli: informatiebijeenkomsten bewoners/bestuurders

Korte terugblik (2/2)

- 20 juli: eerste bijeenkomst Ontzorgingstafel.
- Eind juli: Eerste verkennende sessie Bijdragenspoor; eerste concept MER beoordeling (uitgebreide variant).
- 14 sept: reactie Vechtstromen op Herafweging Twente
- 26 sept, SodM: 'Risicobeheersing injectie Twente op orde'
- Dec: installatie onafhankelijk voorzitter Ontzorgingstafel
- 9 dec: publicatie MKBA
- 15 dec, SodM: 'onderzoek NAM naar alternatieven moet beter'
- 17-01: DB besluit inz. deelname aan bijdragenregelingen
- 17-01: DB besluit inz. fin. bijdrage externe review
- 17-01: Onderzoek Schoonebeek opgeleverd; start review
- 20-01: Contourennota nieuwe Mijnbouwwet gepubliceerd

Reactie Vechtstromen op Herafweging:

In ons advies pleiten wij voor het minimaliseren van het risico op verontreiniging van grond- en oppervlaktewater:

- *door vergaande zuivering van het productiewater met de beste beschikbare technieken;*
- *als er dan toch nog gekozen wordt voor het injecteren van het productiewater pleiten wij om:*
 1. *de injecties zo dicht mogelijk bij de bron te laten plaatsvinden;*
 2. *gebruik te maken van een robuust ontwerp met materialen die goed bestand zijn tegen wisselende samenstellingen van het productiewater;*
 3. *zorg te dragen voor een goede monitoring*
 4. *het gebruik van mijnbouwhulpstoffen tot een minimum te beperken.*

Informatiemomenten AB ('22-'23)

- 2 feb: AB-brief t.b.v. peildag
- 16 feb: motie
- 20-4: mededeling pfh stavaza
- 22-6: mededeling pfh stavaza (peildag)
- Eind juni: informatieavonden Schoonebeek
- 12 oktober: mededeling pfh stavaza

- 25 januari '23: informatieavond Atlas theater Emmen (oorspronkelijk 12-12-'22)

Waar staan we nu?

- Onderzoek Schoonebeek (incl MKBA) beschikbaar
- MER-beoordelingsrapport volgt op korte termijn
- Concept afsprakenkader Ontzorgingstafel
- Verkenningen Bijdragenregeling lopen
- Verkennende gesprekken 'blauwe voetafdruk'

→ We staan aan de vooravond van een geheel nieuwe fase in het gebiedsproces waarin NAM vergunningen aanvraagt en afspraken vastgelegd worden. Dit wordt vooraf gegaan door een bestuurlijke informatieavond, een publieksavond en een regionale bestuurlijke appreciatie.

*Conclusies
Onderzoek
Schoonebeek*

Onderzoek Schoonebeek

- Borduurt voort op Herafweging Twente + onderliggende onderzoeken en commentaar TNO/SodM.
- Geen formeel plandocument maar op verzoek opgesteld!
- Onderdelen:
 1. Nut en noodzaak oliewinning Schoonebeek
 2. Zuiveringsopties
 3. Injectieopties
 4. CE-/LCA-afweging
 5. Optimalisatiemogelijkheden (“schoner en beter”)

Nut en noodzaak oliewinning

- Basis: MKBA
- Conclusie: stoppen met oliewinning heeft een sterk negatieve impact op het nationale welvaartsniveau.
- Tevens heeft de oliewinning positieve impact op de regionale economie in de NL-DLD grensregio.

→ Uitgangspunt vervolg rapport: oliewinning wordt voortgezet.

Hoe werkt de huidige oliewinning?

Puurwater Emmen

Zuiver water voor stoom

Stoom maken

Verhitten tot 300 graden
Doel vergroenen

Stoom injectie

Maakt olie vloeibaar

Oliewater pompen

Stroperige olie

Oliebehandeling

Olie/Water scheiden
Driekwart is water:

- 99.98% zoutwater
- 0.02% hulpstoffen

Olie raffinaderij

Lingen

Productiewater injectie

Voormalige gasvelden
Twente

Verwerkingsvarianten productiewater

1. Indampen tot vast zout
2. Indikken tot brijnstroom en deze vervolgens injecteren in:
 - gasveld Schoonebeek
 - oostelijke aquifer
 - westelijke aquifer
 - olieveld Schoonebeek
 - olieveld Duitsland
3. Volledig volume injecteren in gasveld Schoonebeek

Zuiveringsopties

Optie 1: indampen tot vast zout

Olie raffinaderij
Lingen

Puurwater Emmen

Zuiver water voor stoom

Stoom maken

Verhitten tot 300 graden
Doel vergroenen

Stoom injectie

Maakt olie vloeibaar

Oliewater pompen

Stroperige olie

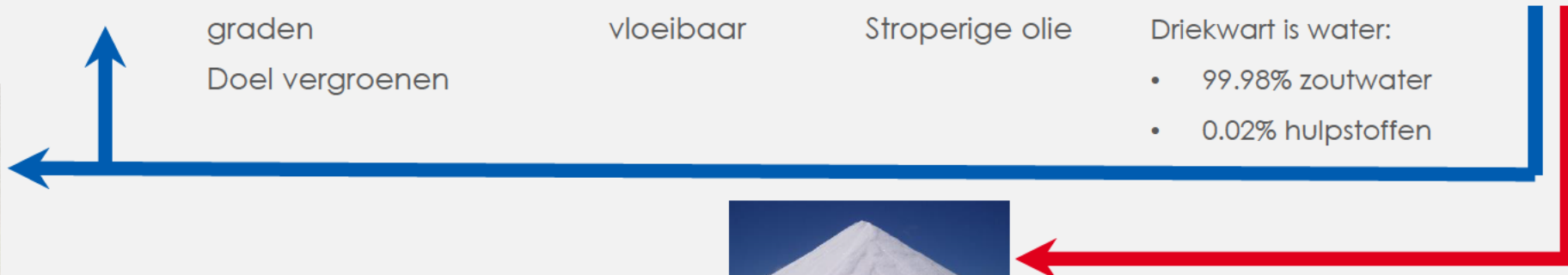
Oliebehandeling

Olie/Water scheiden
Driekwart is water:

- 99.98% zoutwater
- 0.02% hulpstoffen

Indampen tot vast zout

- Nieuwbouw WTU
- Indampen
- Restproduct storten
- Water hergebruiken

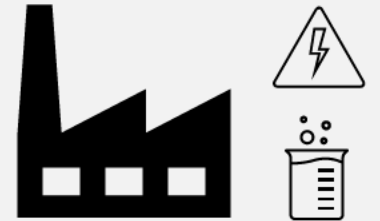

Zuiveringsopties

Optie 2: indikken tot brijstroom, brij injecteren, restfractie storten

Olie raffinaderij
Lingen

Puurwater Emmen

Zuiver water voor stoom

Stoom maken

Verhitten tot 300 graden
Doel vergroenen

Stoom injectie

Maakt olie vloeibaar

Oliewater pompen

Stroperige olie

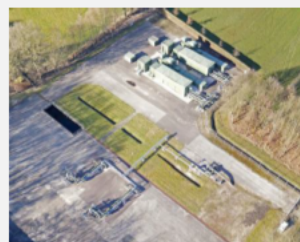
Oliebehandeling

Olie/Water scheiden
Driekwart is water:

- 99.98% zoutwater
- 0.02% hulpstoffen

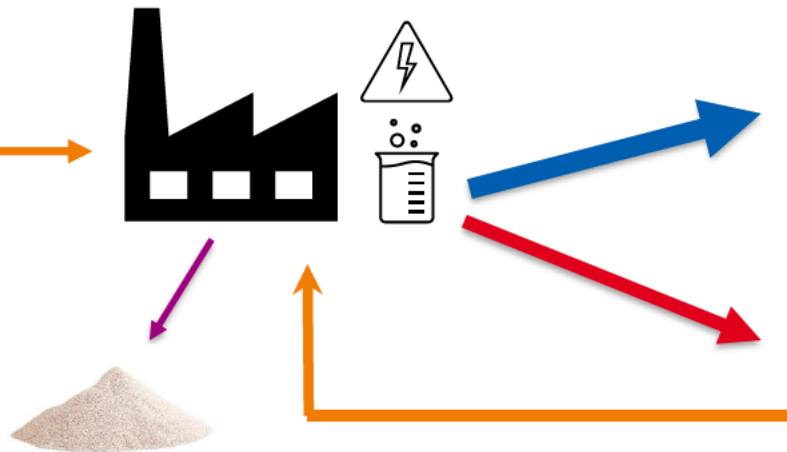
Indikken tot brij

- Nieuwbouw WTU
- Indikken
- Vaste fractie storten
- Brij injecteren in gasveld of in oliereservoir
- Water hergebruiken

Brijn injecteren

- Optie 1: in gasveld (ca 3000 m-mv; zie vorige afbeelding)
- Optie 2: in oostelijke aquifer
! Productie doublet i.v.m. drukopbouw
! Tot 20% meer produceren dan brijnstroom oliewinning
- Overige opties (in oliereservoir 900 m-mv, in westelijke aquifer, in Duitse deel oliereservoir) blijken niet haalbaar

Volledig volume injecteren

Puurwater Emmen

Zuiver water voor stoom

Stoom maken

Verhitten tot 300 graden
Doel vergroenen

Stoom injectie

Maakt olie vloeibaar

Oliewater pompen

Stroperige olie

Oliebehandeling

Olie/Water scheiden
Driekwart is water:

- 99.98% zoutwater
- 0.02% hulpstoffen

Olie raffinaderij

Lingen

Productiewater injectie

Gasveld Schoonebeek,
ca. 3000m-mv

CE-/LCA- afweging

- Beste score: injectie in gasveld (brijnstroom of volledig debiet)
- Verschil zit vooral in de kosten (140 vs 277 m€) en de ontwikkeltijd (1 vs 4 jaar); brijnvariant nog niet op deze schaal toegepast
- Perceptie op circulariteit kan verschillen!

Circulariteit	Water (schoon zoet water)	Stoffen (uit formatiewater)
Alternatief 1 - Vast zout	Ja, gebruik oppervlaktewater wordt voorkomen	Nee, stoffen blijven in biosfeer
Alternatief 2 – Brijn – oliereservoir	Ja bijna, gebruik oppervlaktewater beperkt nodig	Ja, stoffen terug in oorspronkelijke reservoir nabij winputten
Alternatief 2 – Brijn – gasreservoir	Ja bijna, gebruik oppervlaktewater beperkt nodig	Ja bijna, stoffen terug in diepe ondergrond, andere formatie
Alternatief 3 - Waterinjectie	Nee, oppervlaktewater nodig voor stoomproductie	Ja bijna, stoffen terug in diepe ondergrond, andere formatie

Optimalisatiemogelijkheden

- CO₂, Nox
- Mijnbouwhulpstoffen
- Watergebruik

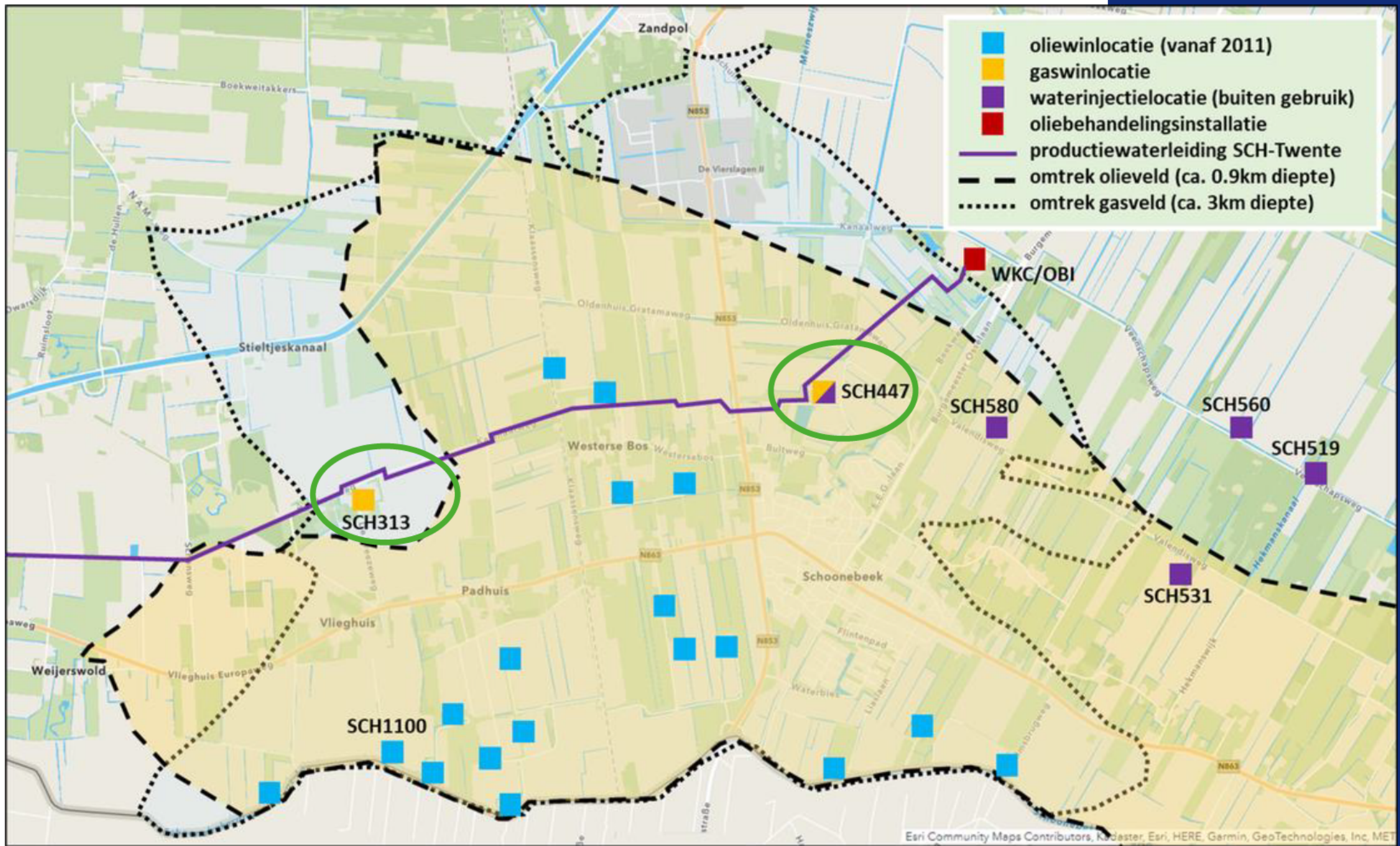
De plannen van NAM

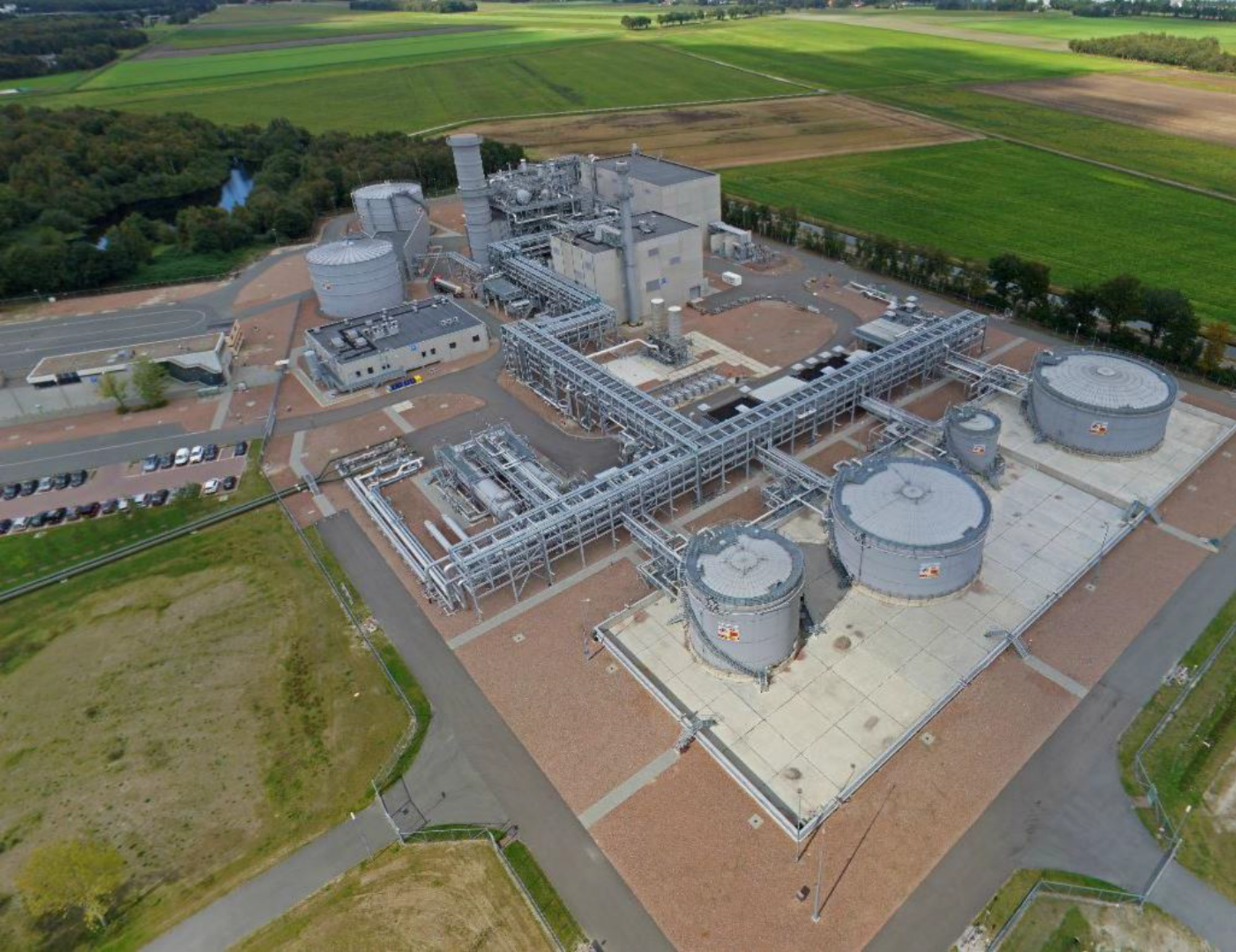

Voornemen NAM

- Injectie volledig productiewatervolume in gasveld SBK
- Nieuw te boren putten
- Nieuwe leidingdelen van kunststof
- Onderzoek kunststof injectiebuizen
- Reductie van, onderzoek naar biologisch afbreekbare mijnbouwhulpstoffen
- E-boilers en/of NOx-arme branders in Stoomfabriek
- Aangescherpt monitoringsprogramma
- Verkleinen 'blauwe voetafdruk'
- Afsprakenkader met omwonenden
- Bijdragenregeling

*Inleiding op
bespreekpunten:*

- 1. AB-motie*
- 2. Appreciatie*

AB-motie, 16 februari '22

Het dagelijks bestuur te verzoeken in krachtige bewoordingen er bij de Staatssecretaris van Mijnbouw op aan te dringen om bij de herevaluatie 'Waterinjectie Twente', als alternatief voor de huidige waterinjectie, zuivering van productiewater in Drenthe plaats te laten vinden met de best beschikbare zuiveringstechnieken tot een zodanige kwaliteit dat het veilig hergebruikt dan wel geloosd kan worden.

Daarvoor al haar ter beschikking staande middelen in te zetten en ter ondersteuning hiervan haar bestuurlijke partners op de hoogte te stellen en hierbij te betrekken.

Aan de Staatssecretaris van Mijnbouw en in gesprekken met de regionale overheden (zoals bedoeld in Kamerstuk 33529-949), de expertise van waterschap Vechtstromen aan te bieden op het gebied van afvalwaterzuivering, waaronder het BODAC filter.

Voorstel m.b.t. AB-motie:

- A.s. vrijdag: presentaties 25/1 en onderzoeksrapporten naar AB, via het weekbericht.
- Weekbericht tevens voorzien van AB-brief
- Kernboodschap: motie is uitgevoerd, onderzoeken tonen aan dat zuivering (vast zout) niet de beste oplossing is maar op tal van andere punten (A,B,C) krijgen wij onze zin, we houden u op de hoogte van het vervolg.
- Portefeuillehouder het mandaat te geven om deze brief in definitieve vorm op te stellen en vrijdag toe te voegen aan het weekbericht.

Appreciatieverzoek van EZK

- Wordt deze week verwacht
- Voorziet in behoefte Stas. Vijlbrief en regiobestuurders
- DB-voorstel + uitgaande brief, **behandeling op 14 februari**
- Reactie op proces, niet op inhoud
- Afgestemde maar geen gezamenlijke reactie ws/prov/gem.
- Kernboodschap: waardering voor gebiedsproces tot nu toe en informatieavonden voor bestuurders, presentatie varianten in Onderzoek Schoonebeek. Uniek proces: loopt vooruit op nieuwe Mijnbouwwet. Verwachting dat deze werkwijze wordt voortgezet in de aankomende periode (formele adviesrol). Uitsmijter: NAM moet toezeggingen waarmaken.

Vragen en discussie

- *Voorstel inzake afhandeling motie*
- *Appreciatieverzoek en onze positie daarbij*
- *Opstelling in vervolg gebiedsproces*

